

לבריות, והביא בשנת 1914 את משפחתו אליו — לבר-לין.
אברהם גמר בית ספר עממי ולמד זמן קצר גם בבית הספר התיכוני היהודי בהייכברג, ליד וירצבורג (באוווריה).
בשנת 1918 יסר בברלין חוג נערים ללימוד עברית והציונות.
בשנת 1919 חזר עם משפחתו לירושלים. למד בבית

ספר „נצח ישראל“ בפתחת-קוקה ובבית המדרש למורים של המזרחי בירושלים.

בשנות 28—1926 עבד במערכת „דאר היום“ בירושלים.

בשנת 29—1928 בהשתלמות באוניברסיטה בברלין. ועבד באותו זמן במערכת „התקופה“ בברלין. היה בין מיסדי המועדון „עבריה“ במערכה של ברלין.

במאורעות שנת תרפ"ט (1929) לקח חלק פעיל בהגנה על המושב „גנה יעקב“ שבקרבת ירושלים.

בשנת 1930 שימש כעורך אחראי של „דאר היום“ (בתקופה שבין הנהלת העתון ע"י ז. זיבוטינסקי ועד העברת הנהלתו לידי חוגי „בני בנימין“).

מראשית 1935 בפקידות עיריית תל-אביב. במשך 14 שנה היה מזכיר מועצת העירייה וזוהם הפרוטוקולים שלה. בשנת 1949 מונה למזכיר כללי של המחלקה הסוציאלית בעירייה.

היה כמה שנים יו"ר ועד ההורים של בית הספר ביל"י, חבר ועד ההורים של ביה"ס התיכוני העירוני בת"א, חבר מועצת פקידי העירייה, חבר הנהלת האגודה הצרכנית של פקידי עיריית ת"א.

פרסם מאמרים ורשימות בעתונות העברית: „דאר היום“, „העולם“, „הארץ“, „דבר“, „הבקר“, „הזמן“, „הפועל הצעיר“, „סיכות“ ובעתונים גרמנים שונים (רשימתו הראשונה שראתה אור „ציור מא"י“ נתפרסמה בעתון גרמני-ציוני ה„ווינער מורגען צייטונג“ — 1925).

חתם גם בכנויים ספרותיים: אביגדונון אבר"ן, א. ב. ריב ועוד.

חתף ביסוד תנועת הנוער הציוני „יהודה הצעיר“. אח"כ למד מדעי הטבע באוניברסיטת קיוב וגמר בדרגה ראשונה ב-1912. בשנות לימודיו היה פעיל במפלגת פועלי-ציון.

ב-1913 עלה לארץ ולימד כימיה. פסיקה ומתמטיקה בגומנסיה העברית בירושלים.

רעייתו היא שולמית בת צבי שמשי (אחות יצחק בן-צבי, נשיא מדינת ישראל) — ראה כרך ב', עמוד 639.

בראשית מלחמת העולם א' קיבל את הנתינות הערתומנית, לכל יגורש מן הארץ בגלל נתינות רוסית, וב-1916 גויס לצבא העותומני ושירת בו כמעט עד סוף המלחמה.

בשנת 1920 יצא להשתלם בכימיה באוניברסיטת פייטסבורג שבארצות הברית. שם השתתף בחוגי פועלי ציון ועסק בהוראה. ב-1922 קיבל את התואר „מוסמך למדעים“ (בכימיה), עבד בבתי חרושת כימיים, וב-1924 חזר לארץ.

כחבר ועדת התרבות המרכזית של הסתדרות העובדים (25—1924) הרצה הרצאות פופולריות במדעי הטבע לפועלים, השתתף בעבודה תרבותית כללית ויסד בירושלים את הקורסים הראשונים להשתלמות פועלים ובחשמלאות.

חבר ההסתדרות הכללית של העובדים העברים בא"י, חבר מפא"י.

משנת 1925 אסיסטנט, מרצה ואח"כ פרופסור לכימיה בטכניון בחיפה, והורה כימיה בבית הספר הריאלי.

הנו חבר הסתדרות הכימאים בישראל, חבר הסתדרות המורים וחבר אגודת הכימאים באמריקה, השתתף בוועידות כימאים, מהנדסים ואדריכלים, בוועידות מורים ובקונגרס לתולדות המדע.

פרסם מאמרים ב„הטבע והארץ“, „טכניקה ומדע“, „דבר“ ועוד — וכן בעתונות המקצועית באנגלית — מאמרים בכימיה ובתולדות הטבע.

ספריו: „קצור תולדות הכימיה“ (הוצאת „הטבע והארץ“, תרצ"ח), „שבע מתכות“ (הוצאת ראובן מס, ירושלים, 1937), „שעורי כימיה“ (שני חלקים, יצא בש"ש מהדורות, בהוצאת „אמנות“ תרצ"ח), „כימיה בחיי יום-יום“ (הוצאת „דבר“, תשי"ב), וספרי לימוד בדרגה אקדמאית — בהוצאת אגודת הסטודנטים של הטכניון בחיפה.

אברהם בנימין ריבלין

נולד בירושלים, א' ניסן תרס"ו (27.3.1906).
לאביו הלל (ראה כרך א', עמוד 159) ולאמו ראשה בת משה ריבלין.
קבל חנוך מסורתי בתלמוד תורה „עץ-חיים“ בירושלים. אביו נאלץ היה לפי עצת רופאיו לנסוע בשנת 1913 לגרמניה. וכאשר רופא ברליני יעצו להשאר כמה שנים בעיר זו, פתח שם מסעדה כשרה בחסות קהלת „עזת ישראל“ הגדולה — לכל יהא צריך להיות נזקק.

בנתניה (תרצ"ד) שהתנחל על קרקע של חברת "הנוטע". שם נצטרף ל"הגנה" והיה ממקבלי המעפילים במימי נתניה. קדח בקדחת ששה חדשים רצופים, ואעפ"כ לא עזב את עמדתו למרות צו הרופאים. משם עבר הקבוץ ל"מחנה ישראל" שבעמק.

עם התפוררותו של הקבוץ, נשתקע בחיפה ונתמנה מזכיר בית הספר הריאלי "יבנה", שהיה אחד ממניחי יסודותיו.

בשנת 1940 עבר לח"א ונתמנה מזכיר מרכז "בנות — פועלות אגודת ישראל" ועורך ירחון "בית יעקב".

בשנת תרצ"ו ערך והוציא לאור גליון חד-פעמי "זכ"ר יון יעקב" — בהשתתפות: הרב בלויא, הרב י. ל. צירלסון, ד"ר נתן בירנבוים, הרי גודמן, האדמו"ר מויזניץ ויעקב לנדוי. בשנת תש"ב פרסם שוב קובץ מאמרים בשם "לפידים" בהשתתפות סופרים ואנשי שם.

בהודע על גורלו המר של מנהיג אגו"י וציר הסיים הלטכאי אשר הגלה לסיביר, לחם עם מנהיגי אגו"י בישראל על ישיבם באפס מעשה ואי נקיטת כל פעולה חיובית למען שחרורו, והודות לכך נקט משרד החוץ הישראלי בפעולות מסוימות למען שחרורו שלא הוכיחו בהצלחה.

במשך שנות הופעתו של שבועון אגו"י בירושלים "קול ישראל" שימש בו כעיתונאי.

בשנת תשי"ד יצא לארה"ב בשליחות צבורית בחפז קיד מארגן והעמולן וביצע תפקידים חשובים ראשונים במעלה. נפגש שם עם גדולים ומנהיגיה של היהדות החרדית ביניהם גם עם האדמו"ר מסטמר והגן על שמה הטוב של מדינת ישראל כלפי המשמיצים של המדינה ועורר. כעת הנו עוסק בפקידות ובצרכי צבור בלתי מפלגתיים.

נשא לאשה את שושנה בת הרב שלמה אגסטן ול-אמה למשפחת אוקס (המפורסמת ברכניה ואדמו"ריה ברוסיה ובפולין).

בנו שלמה (חייל בצ.ה.ל.).

דניאל אלמגור (קליינמן)

נולד בדיובניצ'י (אוקראינה) בשנת תרנ"ג (13.1893). לאביו חיים (סוחר) ולאמו פרומה בת קלמן רוזין.

קבל חנוך מסורתי, בבית הספר הילוני לכלכלה ומדע מדיני (אוניברסיטה של לונדון — 1919—1922), תואר: רואה חשבון מוסמך.

עסק במסחר תבואות.

מיסד ויושב ראש אגודת "בניציון" באונגווי (בס-רביה), עסקן קרן הקימת, חבר באגודת "אחזה" מיסודו של הרב י. ז. מימון (פישמן).

בשנת 1914 עלה לארץ.

עד שנת 1917 עבד כפועל חקלאי וכי. מזכיר הסתדרות הפועלים החקלאית בגליל 17—1915.

בשנות 18—1917 מפקח נורד בקבוצות הגליל התח-תון מטעם המשרד הציוני.

היה פעיל ב"חיל המתנדבים הארצישראלי" ו"מש-מר אורח" בחל-אביב. בנו: גדעון (מפקח איזורי של גזניע בת"א), יצחק צבי (גזני).

יצחק אשר קאמינקר

נולד י"ד אדר ב' תר"ע (1910) בעיר קוזלוב שליד טארנופול, עירו של בעל "מנחת חנוך" (גאליציה).

לאביו השו"ב רבי אפרים נחום ולאמו מלכה בת צבי חזראפ (מצאצאי האדמו"ר המפורסם בפי כל בשם ר' שלמה'ל מירנה).

קבל חנוך מסורתי בחדר ובישיבה. מבאי ביתו של הרב הגאון מטארנופול, בעל "חבצלת השרון", וסיים בית ספר תיכון.

החל לכתוב ב"אונזער ווארט" בעריכת ד"ר בן-ציון פסלר הי"ד בקולומי'א וב"איזראעליש" שבפרנקפורט דה מיין ושמש ככתב בסוכנות יס"א.

היה עסקן פעיל למען "קרן הישוב" וקרן התורה של אגודת ישראל. ניהל תעמולה בחוגי הנוער הדתי למען ציון ולא רק נאה דרש, אלא גם נאה קיים. היה הצעיר הראשון שבכל רחבי פולניה שעלה ארצה כ-אגודאי.

עלה לארץ בסוכות תרצ"ב (1932) לפי רשיון עליה מיוחד שקבל מאת מנהיג אגודת ישראל, הרב משה בלויא ז"ל, ונשתקע בפתח-תקוה. עבד כפועל חקלאי בפרדסים, בבנינים ומכוששי עבודה עברית במושבות.

תוך שנות עלייתו, הוטל עליו מטעם המרכז העולמי של אגודת ישראל בפרנקפורט והמרכז הארצי של אגודת ישראל בירושלים לכוון ארגון ארצי של פועלים אגו-דאיים, וביצעוהו בשלמותו (בתוכנה תרצ"ג) בשם "הס-תדרות פועלים חרדים" — שהפכה אח"כ להסתדרות פועלי אגודת ישראל ושמש כחבר ועד הפועל וחבר המוכירות הארציות של ארגון זה. והנהו בעל סנקס חבר מספר 1 של פועלי אגודת ישראל בישראל.

היה איש סודו של הרב משה בלויא (ראה כרך א עמוד 175) ובסיועו יסד את הקבוץ הראשון של פאג"י